

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.
 — Egyes szám ára 20 fillér. —
 Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
 — Nyilnter díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illő reklamációk a lapkezelő
 Joerges Ágost özvegye és fia
 cégehez intézendők.
 hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Pünkösdkor.

Szorongva érezzük mindnyájan, hogy, ha valaha, ezekben a világtörténelmi fontosságú napokban van legnagyobb szükségünk az égi malasztra, az égi bölcseségre.

Innen-onnan egy esztendeje már, hogy dúl a háború, folyik a vér, szedi áldozatait a Mors Imperator. Elmúlt a nyár, az ősz, a tél, már-már a tavasz is vége felé jár s még mindig tart az élet-halálküzdelem, melynek a mi igazságos ügyünk győzelmével kell végződnie. Dicső hadseregünk egymásután aratja a diadalokat, napról-napra messzebb és messzebb űzi a haza földjétől az ellenséget s hisszük, teljes bizalommal reméljük, hogy rövidesen végleges csapást mér rá.

Mi, akik itthon vagyunk s szívszorongva várjuk-lessük a harc térről érkező híreket, pünkösdt szent ünnepén arra kérjük az égi bölcseséget, aki — hitünk tanítása szerint — ma szállt le arra a jeruzsálemi házra s megárnýékozta a benne imádkozó,

egyszerű halászbembeket: öntsön bölcseséget azokba a kiváló emberekbe is, akik nemzetünk sorsát intézik. Szállja meg őket a S entlélek ereje, lássa el őket bölcseséggel, hogy biztosítsák hazánk sorsát, hogy boldogabb, szebb jövőt teremtsenek a magyarunk.

A multat megbűnhödtük s jobbakk lettünk minden tekintetben. Mikor már-már azt hittük, hogy „romlásnak indult a hajdan ezt magyar“, akkor tűnt ki, hogy a legnagyobb összetartásra, a legmesszebbmenő erőfeszítésre és önfeláldozásra is képesek vagyunk. Jártak közöttünk izgatók, gyöngék, alkudozók és hítlének. Lábbal tapostuk a régi eszméket, a régi nagy ideálokat, melyek a költők lantján a legmélyebb lért érintették meg. Az az erős szellemi élet, mely Isten szent lelkéből sarjadt ki s amely a mi nemzetünk életében is igazi fenntartó erő volt, megsemmisítésbe indult. S mi, a zavaros árral úszva, tékoztok az apáinkról öröklött lelkikínésnek s nem vettük észre, hogy velük együtt magunkat is késztültünk eltemetni. Az a mennyei tűz, mely

egykoron nemzedékek hosszú sorát lelkesítette, nem tudta fölmelegíteni a dermedt lelkeket. Egyház és haza fogalma üres szavakká foszlott s a háború előtti nemzedék az Istenség gondolatát a gyermekkorát élő emberiség dajkamecsei közé sorozta. Le akart rombolni minden korlátot, mely gátat vetett az ember szabadságának, helyesebben: szabadságának.

Ez a nemzedék, Istennek hála, eltűnt; ez az idő lejárt. Megszállt bennünket a Szentlélek ereje. Jobbakk lettünk. A háború újjáratemteté érzéseinket, újjászülte fogalmainkat, új irányba vezette meggyőződésünket. Levettük a régi embert teljesen. Hiszünk Istenben, a jóban, az igazságban; mindenben, ami nemes és magaslatos. A zavaros eszmeáramlatok salakja, mely körülözönlött bennünket, megtisztult; a kételkedés szava, mely hitünk várát döngötte, elnémult. Hőseink a világtörténelem legfényesebb lapjait írják, melyekre föl van írva mindazoknak a neve, akik a hazáért haltak hősi halált s akik azért harcoltak, ami az emberi lélekben a legnagyobb, a legszentebb: az

Alkony.

Távol mezőkön, alvó erdőn
 Járók magamba' szólanul.
 Éstiharang kondul messi-messzi!
 A rétek alján alkonyul,
 ... Őn megyek búsan, szólanul.

Tán visszamennék? Késő van már ...
 De hiszen nem vár senkiséim!
 Éstiharang kondul messi-messzi,
 Imára hajlik két kezem:
 Nem, nem vár vissza senkiséim ...

(1915. május 4.)

Zamaróczy Berka.

A két papagály.

Írt: Zsoldos László.

Irma csak egyszerű gépirólány volt egy ügyvéd irodában, szerény fizetéssel, de a szívét annál tolatkódóbb, heves és szívós vágyakozással valami szebb, nyugalmasabb és boldogabb élet

után, mint a milyenbe őt vetette a tisztességes, szegény leányok egyhangú, közös vézete. Nem volt csunya teremtés; kedves kis fisva volt és selymes szőke haja s vékony, törekeny alakja olyan behéizgőn gunnyasztott a majdnem szakadatlanul kipegő irógép mögött, hogy Károly úr, a fiatal ügyvédbojtár, nem egyszer pislogatott föl rá a szemközti lévő asztalánál a szürke periratkóról. Közbe-közbe megeredt köztük a beszéd, egyszerre mindig csak egy-két szó, rövid mondatokban, már amennyire időt tudtak szakítani rá a sürgős munkától. A rövid szavak azonban többnyire kifejezőbbek a hosszú cikornyáknál s néhány hónapi közös irodázás után már odáig jutottak, hogy jóformán már a beszédre sem volt szükség, mert mind a ketten szerencsésen eljutottak a legbeszédebb (társalkodáshoz, amikor az ajkakon néma csend s csupán a szemből sugárzik egymás felé egy-egy nyugodt, boldog, meglátt tekintet.

Irma legalább így látta a helyzetet az ő ábrándos, vágyakozó szemüvegén keresztül. Az ügyvédjelölt minden áldott este hazakísérte a kapuig s délután, amikor az irodába iparkodott, már mindig hűségesen ott leste a harmadik utcacsarkon, a kávéház ablakában. Akkorára már kifizette a pikolóját s amikor a leány jött, Károly úr szép csendesen kismotordát a kávéházból s onnan kezdve egymás oldalán ballagtak tovább. Jegyzetek voltak, csak éppen még hogy az aranykarika hiányzott az ujjukról.

Aztán egyszer csak rajtuk is betelt a régi történet: egy tavaszi alkonyaton az ügyvédjelölt nem kísérte haza a leányt, másnap délután pedig nem várt rája a kávéház ablakában. Aztán egy-két hideg szó s Irma megértett mindent. Egy hét múlva Károly úr váratlanul kilépett az irodából s elment egy másik ügyvédhez, egy hónap múlva pedig már elújságolták Irmának a barátnői, hogy az ügyvédjelölt eljegyzett valami gazdag özvegyasszonnyal.

Irma legjobban szeretett volna öngyilkos lenni, csakhogynem volt hozzá bátorsága, hogy ilyen borzasztó fájdalom okozzon a szüleinek. Ott maradt tehát az irógép mellett és az egyedüli változás, amit ebben az első és utolsó családszában megengedett magának (már külsőség tekintetében), az volt, hogy többé nem pillantott föl az irógépről máshová, mint a kéziratpapíra s nem kísérte haza magát az új ügyvédbojtárral.

— Károly ... Károly ... Egyszer valami vidéki léányokouunk jött látogatónak hozzánk és az egy szép júniusi vasárnapon kivitte Irmát az állatkertbe. Össze-vissza ácsorogtak az érdekes látványosságok között s egyszer csak odajutottak a nagy papagálykalitka elé. A görbécserő, tarka madarak ide-odamászalkáltak a kalitka magas vasrudain, közbe-közbe éleset rikácsolva. Emitt egy fehér a saját nevét hajtogatta valami fura szomorúsággal, hogy:

— Pa-pa-gá-ly ... pa-pa-gá-ly ...

Isten íránt való hűségért és a szabadságért. Krisztus vallása az, ami megvilágosítja hűseink lelkét, mely kiirt belőlük minden félelmet, az Isten félelmén kívül.

Boldog ünnepeket olvasnánk!

Jegyezzünk a hadikölcsönre!

Az új hadikölcsön és a nép.

Irtja: Paál Jób.

Az állam ismét a nemzethez fordul. Ahhoz a nemzethez, amely eddig is százszor és ezerszer bebizonyította, hogy méltó ivadéka az ősöknek és méltó ahhoz a földhöz, amelyet, a honfoglaló vezérek óta, annyiszor öntözött magyar vér. Az állam segítségért fordul a néphez akkor, amikor mindenkit kér, hogy jegyezzen az új hadikölcsönből. Most, amikor még csak megindult a jegyzés munkája, már bizalommal tekinthetünk az eredményre el, mert előre látjuk, hogy az eredmény teljesen kielégítő lesz és be fogja váltani azokat a reményeket, amelyeket nemcsak az az ország, hanem a nemzet, amely eddig odaadta élete reménységét, erős férfiseregét a hazának, oda fogja most adni a pénzt is, odaadja pedig azért, mert szükségbe van az országnak a nemzet pénzére és mert ez a befeketelet pénz százszor és ezerszeresen biztosítja van.

A második hadikölcsön gyűjtésének nagy munkájából kivesszük részüket a szövetkezetek is. Az a gyönyörű szervezet, amely immár 16 esztendő óta működik ebben az országban, ismét gyönyörű eredményeket fog elérni. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekché tartozó kétezernegyszáz szövetkezet hivatalos aláírási helyei a nemzeti kölcsönök. Az ország népe, az államfenntartó elem csoportosult a kasszavetkezetek körül, amelyek összesen és együttvére ennek az országnak egyik leghatalmasabb sziklavárát alkotják. Az első hadikölcsönnél, majdnem 50.000 tételben, kis lujján ötvenmillió koronát jegyezt az ország népe, a szövetkezetek útján, a nagy nem-

zeti kölcsönre és ez a nem várt eredmény bizonyára kétségbejelté ellenségeinket is. Van erő és van akarat a magyar nemzetben és ha a kismemberek ilyen hatalmas szervezetbe tömörülnek, az összességükből hatalmas erősség válik.

Az első nemzeti kölcsönre elért eredmény bizonyára nem marad el most sem. Ha olvassuk azt a felhívást, amelyet *Korányi Frigyes báró* miniszteri tanácsos, az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatója, intézett a nemzethez, akkor bizonyosak vagyunk benne, hogy ezúttal is meghajtja a lobogóját a magyar nép áldozatra készsége előtt mindenki. Azt mondja: »A mi nemzetünk is élni akar! Győzni akar! Adjuk meg rá a módot hadainknak! Akinek van hozzá tehetsége, aki hallgat hazafias szavára, aki jól számít és megérti, hogy amit kölcsön ad most az államnak, nem ajándéka adja idegennek, de saját boldogságára, gyermekei jövőéért, a hazáért, a királyért adja oda kölcsön! Azért, hogy vad ázsiai esordák ne gyűjtessék fel a házat, ne gyilkolhassák le az asszonyainkat, gyermekeinket, hogy ne hajhassák korbáccsal igába ezt a búske, szép országot! Aki tudja a hőseket tisztelni, családját és hazája szent földjét szeretni: hallgasson a haza hívására.«

Ez a felhívás bizonyára nagy eredménnyel is jár. Nagy eredménnyel járt már más vidéken az országnak és most itt az ideje, hogy Selmecebánya is kivége a részét, mint kivette az első hadikölcsön alkalmával. Keljen fel Selmecebánya is, amiként az elmúlt ősszel megmozdult az egész nemzet és erejével bámulatba ejtette a világot. Legyen elég nekünk ez az első szó is és menjünk el minél előbb a selmecebányai pénztüzetekbe, ahol a nemzeti kölcsön gyűjtésére mindennemű felvilágosítást és útbaigazítást készségesen megadnak.

Segítsünk az országon és akkor az Isten is megsegít bennünket.

A hadikölcsön és a rekvirálás néven kifizetésre kerülő pénzüsszegek.

A második hadikölcsön kibocsátásánál is az lebegett egyik főcélképpen a pénzügyi kormány előtt, hogy a föltételek kedvező megállapításával

— Nem, szívem, csak a napba néztem az imént.

Aztán lassan tovább ballagtak.

— Kár-rolly . . . Kár-rolly, rikácsolta utánuk a zöldbóbitás és Irma visszazéret rá, mintha csak azt akarta volna mondani neki, hogy:

— Károly, Károly . . . Bizony-bizony! Károly.

A vidéki vendég három nap mulva elutazott. Irma azonban ettől fogva minden vasárnap már korán délelőtt künn ácsorgott a papagály-kalitka előtt.

— Kár-rolly . . . Kár-rolly . . . — rikoltozta feléje a zöldbóbitás s a gépirólly némán, csendesen bölingtatott a madár beszédjére. Aztán cukrot veit elő kis tarsolyából és óvatosan bedugta a rácsra a rikácsoló állat kajla eszére közé.

Ha elfáradt az áldogálásban, leült a szemköt lévő padra és onnan hallgatta a madárkiáltozást, hogy:

— Kár-rolly . . . Kár-rolly . . .

Később könyvet vitt ki magával, hanem az nem vált be; ha a papagály egyszer elrikkantotta hogy:

— Kár-rolly . . . — nem tudott tovább olvasni. Így aztán a kötéshez folyamodott és azt tette az olébe kis kosárkában a padon, minden vasárnap délelőtt. De mulni kezdett a nyár s a szegény gépirólly már szomorúan kezdett gondolni a hűvös őszre, meg a téli vasárnapokra, amikor nem ülhet többet órák hosszat a vigasz-

s jelentős kedvezmények nyújtásával, főképpen a kamatozás nélküli heverő tőkéket mozgósítsa és a hadikölcsönbe való bevonással termékenyítő gazdasági funkcióra bírja.

A katonai rekvirálás során kifizetésre kerülő vételári összegek és térítési díjak rendszerint a gazdaságilag meddő tőkék számát szaporítják. Rekvirálások alkalmával a gazdálkodók s a fuvarosok ugyanis a katonai célokra átvett lovakért, vágómarhákkért és járóműveikért, nemkülönbben a katonaság részére szállított terményekért a legtöbb esetben a forgalmi árnál jóval nagyobb vételárat, illetőleg térítési díjat kapnak egyszerre kézhez. Ezekkel a nagy összegekkel, a háború miatt, rendszerint nem tudnak mihez fogni. Új lovak, új marhaállomány beszerzését, a nagy árakra való tekintettel, halogatják vagy a kézhez kapott nagy összegek egy célra csak részben s csak a legszükségesebb pótlásokra használják fel. Sokan vannak olyanok, akik rossz szokásból vagy bizalmatlanságból attól is húzódnak, hogy a rekvirálásból eredő pénzt a takarékpénztárra bízzák s így nem marad más hátra, mint az asztal, meg a ládafia, amelyben ilyenkor, teljesen hasznavehetetlenül, igen jelentékeny tőkék rejtőzködnek. Azulán: az egyszerre kézhezkapott s rendelkezésre álló sok pénz könnyelmű és haszontalan költsékesre csábít. Nyilvánvaló, hogy ez az állapot nagy közgazdasági hátránnyal jár s a kamatjövedelem elmaradásával jelentékeny megkötösíti a gazdálkodókat, fuvarosokat egyaránt.

A most kibocsátásra kerülő második hadikölcsön szinte kínálkozik arra, hogy vele véget vessünk ennek a gazdaságilag káros állapotnak.

Már az első hadikölcsön kibocsátásakor sikerült a széles néprétegek körében ismertté és népszerűvé tenni az állami járadékok. A tájékoztatatlanság, a bizalmatlanság szűlte idegenkedés meg veit tőrve s a legszebb sikerrel kecsegtető, ha, a megkezdett nyomon tovább haladva, a hadikölcsönkötvények népszerűsítésével az állami járadéknak a nemzet széles rétegeiben olyan piacot biztosítunk, mint a haladott nyugati országokban. Megkönnyíti a feladatunkat az a most már köztudatba átlent igazság, hogy a hadikölcsön kötvényei föltétlenül biztos s minden más realis gyümölcsöztesítésnél nagyobb kamatjövedelmet nyújtanak; emellett a legelőszérűbb tőkeelhelyezésként jelentekze, mert ezekre a kötvényekre, a név-

taló kalitka előtt és nem hallhatja edesbűs érzellelem a papagály szájból a hátlen udvarló nevét. Szent István-napján még meglea idő volt, de Irma már a közélóg válás gondolatával üdögött a kalitka előtt, hol költögetve, hol megledeződelőve a madárház körül tölöngöl megkötökien.

— Kár-rolly . . . Kár-rolly . . . — rikoltott a zöldbóbitás madár és a kötésére hajló szegény leányak majd hogy nem megcsillant a szemében a könny:

— Istenem, ezt sem hallom majd nemso-kára, míg csak majd újra ki nem tavaszodik.

Ebben a pillanatban, de a kalitkánál jóval közelebből megint valami papagályszerű rikácsolás hallatszott:

— Kár-rolly! . . .

Irma akaratlanul is fölpillantott. Vagy tizlépénsnyire töle egy sárca, tepedt, citromképű, izlés-telentül fölcicomázott asszony állt a tömeg közt és mind a két kezével itegeve a tolongásban, teli torokból rikácsolta másodsor is az imádot nevet:

— Kár-rolly!

— Kár-rolly . . . — rikkantott vissza, alkalmasint sértődötten, a kalitból a papagály.

— Kár-rolly! — kiáltott harmadszor is a citromképű (Kár-rolly . . . rikácsolt rá szakaszott azon a hangon a zöldbóbitás, úgy, hogy ennek a torz hangversenynek a hallatára hirtelen valami csiklázódo, gyilkos derültség kezdett végigfutni

A másik, egy vörösbóbitás, vígan nyujtogatta oldalvást a nyakát, hogy:

— Mit bámulsz? Mit bámulsz?

A vidéki leányvendég nevetve bökte oldalba Irmát.

— Hallod-e, Irma? Ez nekünk szól. Milyen mulatságos!

— Csakugyan — mosolygott halványan a gépirólly s uotatán akart tovább állni a rikongó madárhádtól. Alig tett azonban két lépést, hirtelen mintha csak a földbe gyökerezett volna a lába) megállott és néma izgalommal meredt egy zöldbóbitás papagály felé, amely hátul, a kalitka szögletében váratlanul elrikkoltotta magát, hogy:

— Kár-rolly . . . Kár-rolly . . .

— Károly . . . Károly . . . — Szegény kis elhagyott lányunk ettől a névtől egyszerűben az arcába szökött a vér. A zöldbóbitás pedig, mintha csak észrevette volna a hatást, vagy éppenséggel Irmához akarna szólni, lomha testével lassan előrebőlgett a ráeshöz és belekapaszkodván a vasrúdba, ott kezdte csaknem komikus szomorúsággal illegetni magát:

— Kár-rolly . . .

— Mi az? — pillantott a lányra a vidéki rokon. — Irma, neked könnyes a szemed!

A gépirólly pislogott kettőt és bágyadtan mosolygott:

érték 75 %-a erejéig, előnyös feltételekkel bármikor s könnyen lehet kölcsönt szerezni. Minden tényezőnek, elsősorban pedig az ily bevételről tudomással bírós a néppel közvetlenül érintkező hatóságoknak, jegyzőknök, papoknak, tanítóknak oda kell tehát hatniok, hogy a nép a rekvirálásból eredő leveretőkötét hadikölcsönkötvények jegyzésére fordítsa s így, a nemzeti védelem nagy ügyén kívül, a gazdaságosság elvét is szolgálja.

A hadikölcsönre való jegyzés hazafias kötelesség.

HIREK.

A tengeri háború szabályai.

A mai világháború a szárazföldön fog elődölni ugyan, de a tengeren is áll a harc mind az öt világrészben. A tengeri háború nemcsak abban különbözik a szárazföldi harctól, hogy más a terepuma, hanem abban is, hogy a semleges hatalmakkal és a magántulajdonnal szemben egész más az eljárás, mint a szárazföldön. A tengeri jog is része a népjogoknak és így itt is nagy szerepe van annak, hogy bizonyos tárgy kinek a tulajdona és milyen célra használják.

A tengeri jog sokkal idősebb, mint a szárazföldi jog és épügy paragrafusokba van szedve, mint emez. A XVI. században, amikor még a szárazföldi háborúban minden szabad volt, a Földközi-tengeren a tengeri jog bizonyos mértékben már ki volt fejlődve. A tengeri jog szabályainak eredete Genoa, Pisa, Velence köztársaságoknak, e hatalmas tengeri államoknak határozományaiában található meg. A Földközi-tenger hadijoga azután hatást gyakorol az Északi-tengerre is, amelynek partjain Anglia és Franciaország akkoriban kezdték tengeri hatalmukat fejleszteni.

Hogy a tengeri háborúban az ellenséges hadihajók felkeresik egymást és megküzdenek, hogy a parti erődítményeket bombázzák, az körül-

a közönségen) — jaj, hol van a férjem? — S erre a gyorstűzelöként rogató mulatságos rikoltozásra most a nevető csődületből egyszerre csak előbukkant nagy bosszúsán a várva »Kár-rolly«-ozott lény.

— Itt vagyok, Mari, mit esel úgy kétségbe? — Aztán, anélkül, hogy észrevette volna a padról rájuk bámoló gépiródeánt, karongagda még folyton rikácsoló véneke feleségét s veszekedve, dühösen elsieltett vele a szünröl más, kevésbé csúfolódó állatvilág közé.

Ima pedig (mert a civakodó pár az ő hátulán Károlyra volt az ujdonsült, noha kissé régen született, gazdag életpályájával) szinte egész lényében megelégnélve, gúnnyal ajkbiggyeszteséssel állt föl a megszokott padjáról.

— Na — mondta magában az olgátétnelk fére nem ismerhető érzetével a hangjában, — na, tisztelt Károly úr, gratulálók a kedves nejehez! Sokkal tőkéletesebb papagáj, mint az enyém! Szólt el (miattal ütözben kárörvendően gondolta el magában hogy micsoda más, micsoda szerelmesen rezgő, üdvözítő hangon tudta volna szólítani »Kár-rolly«-t urat — már ha neki lett volna a férje — ő), mint a meggyógyult beteg, révedező mosollyal szép csöndesen hazaballagott, hogy (— »Kár-rolly! Kár-rolly!«) fejleje se nézzen többet a boldog zoldbűbátsáknak.

ből megegyezik a szárazföldi haremoddal. Különbözik ellenben a haremddal ott, ahol az ellenség vagyonának elpusztításáról van szó. A szárazföldi harcban, a nemzetközi jog értelmében, minden magánvagyonot kimélni kell, hacsak magasabb érdekek nem követelik a megsemmisítését, a tengeren azonban az ellenkező szabály uralkodik. Nyílt tengeren minden ellenséges hajót, vagy rakományt, ha magánvagyon is, el lehet kobozni. Régebben a semleges hajón levő ellenséges rakományt is meg lehetett semmisíteni, de az 1856. évi párisi megegyezés szerint a lobogó védi a rakományt. Állami tulajdon, vagy hadiszert nem véd a semleges lobogó.

A hadban álló államok mindegyikének megvan az átkutatási joga, vagyis minden hadihajó bármelyik, nyílt tengeren levő semleges hajót feltartóztathat és átkutathat, hogy nincs-e rajta hadiszert, vagy ellenséges áll. tulajdon. Minden elköszott hajót a kobzási bíróságnak kell átadni, amely dönt abban, hogy jogosan és szabályszerűen történt-e az elköszás.

A tengeri háború másik specialitása a blokádnak és a blokádjog. A blokádnak abban áll, hogy az ellenséges ország partvidékét a hajóhad lezárja és nemcsak az ellenség hajóit, hanem a semleges hajókat sem enged be a blokált partvidékre. Ennek természetes következménye, hogy a blokált ország kereskedelme és ipara tönkremegy, mivel az egész tengeri harcnak épen az ellenséges állam kereskedelmének tönkretéje a célja.

Ezek a tengeri hadjogi főszabályai, amelyekkel azt a régi lényt bizonyítják, hogy a tengeri háború aránylag kevés vérbe, de annál több pénzbe kerül.

— **Katonai kinevezés.** Öfelsége, a király *Blatny Tibor* főerdőmérnök címmel és jelleggel felruházott m. kir. alerdőfelügyelőt, a 6-ik tábori tüzérezred tartalékos hadnagyát, *Bravatorisz Oszkár*-t, a 18-ik tábori tüzérezred tartalékos hadnagyát, tartalékos főhadnagyokká. *Szegedi Sándor* dr. m. kir. bányarost pedig tartalékos főorvossá nevezte ki.

— **Legfelső elismerés.** Öfelsége, a király, megengedte, hogy *Massányi Gyula* cs. és kir. 39-ik gyalogezredbeli főhadnagynak, a selmecebányai ág. hitv. ev. liceumi főgimnázium utó növendékének, az ellenséggel szemben való vitéz magatartásáért, legfelső dicséző elismerése újjag tudtul adassék.

— **Tagfelvétel a Mária-Kongregációba.** A selmecebányai kir. kath. főgimnázium Mária-Kongregációja május hó 23-án, pünkösd első napján, délelőtt 9 órakor, a plébánia-templomban ünnepes tagfelvételt rendez. A beszédet és a felavató szertartást *Haverta Józ* of plébános, érseki biztosi ondia és vezte. A felvételre kijelölt tanuló a következők: Kuti Pál VII. o. t., Dessewffy Ariszt. VI. o. t., Balázi Jenő, Czimera József, Csemery Imre, Kabina József, Kalina István, Kollár József, Konrád Jenő, Makó László, Palka András, Szembratovics Ervin, Székál János és Zsitvai László IV. oszt. tanulók; Prézis: *Puder József*.

— **Új evangélikus lelkészek.** *Scholtz Gusztáv* bányakerületi püspök *Szalontay Oszkár* és *Kachnics Béla*-t, a poszonyi teológia végzett hallgatóit, a selmecebányai liceumi főgimnázium utó növendékéit, folyó hó 9-én ev. lelkészekké avatta.

— **Jegyzés a hadikölcsönre.** A triesszi osztrák-magyar általános gáztársaság, selmecebányai légszuszgárának a nevére, 50,000 K hadikölcsönt jegyezt.

— **Eljegyzés.** *Scheffer Ödön* dr. m. kir. bányaeszküdt, a selmecebányai Főiskolai Ifjúsági Kör volt elnöke, eljegyezte *Biéber Honkai*, *Biéber Kálmán* bányafőmérnök leányát.

— **Katonai kinevezés.** Öfelsége, a király, *Tellamanti Jenő* főiskolai tanárt, a cs. és kir. 4-ik vartüzérezred tartalékos hadnagyát, *Polgár Károly* volt főiskolai tanársegédet, az 5-ik vartüzérezred tartalékos hadnagyát főhadnyokká, *Stecla Gyula* középiskolai tanárt, a selmecebányai ág. hitv. ev. főgimnázium volt jeles növendékét, a 16-ik tábori tarackezred tartalékos zászlósát pedig hadnaggyá nevezte ki.

— **A vaskohászok tanulmányútja.** A selmecebányai m. kir. bányászati és erdőészeti főiskola negyedéves vaskohómérnökhallgatói, *Bartai Béla* dr. és *Láng Károly* főiskolai tanárok vezetésével, június 10-én mennek tavaszi tanulmányútra. A tiznapig tartó nagygyakorlaton a lupényi koksztelepet, a vajdahudnyati, a kudzsiri és a kaláni vasgyárakat fogják a hallgatók tanulmányozni.

— **Elszámolás a Mensa Academica céljaira befolyt adományokról.** A selmecebányai m. kir. bányászati és erdőészeti főiskolai Mensa Academica-Egyesület elnöksége, őszinte és hálás köszönetének kifejezéséért, újabban a következő adományokat nyugtázta: Selmecei Népbank 50 K, Selmecei Takarékpénztár 50 K, az állami segítség első részlete 1000 K. *Az elnökség*.

— **Katonai kinevezés.** Öfelsége, a király, *Vági István* segéderdőmérnököt, a 23-ik gyalogezred tartalékos zászlósát és *Kachnics Pál* selmecebányai népbanki könyvelőt, a 96-ik gyalogezred tartalékos zászlósát tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

— **Vizsgálatok a r. kath. elemi iskolákban.** A róm. kath. iskolások folyó hó 18-án tartott ülésén megállapította a r. k. iskolák évről-évről vizsgáinak sorrendjét. E megállapítás értelmében a zárdai elemi leányiskola vizsgáitait június 4-én és 5-én, a városi elemi főiskola vizsgáitait pedig június 7-én és 9-én fogják megtartani. A zárdai óvó vizsgálatra június 8-án lesz.

— **Segítőakció.** A hadbavonult katonák visszamaradt családtagjainak a segítségére szánt albakra a mult hetén a m. kir. dohánygyári munkásnők (*harmincötödik* gyűjtés) 1050 K-t adományoztak. A Vöröskeresztnel selmecebányai szükségkórházainak a fenntartására Grillus Emilné 10 K-t adományozott.

— **Az erdőmérnökhallgatók kisgyakorlata.** A főiskola harmadéves erdőmérnökhallgatói, *Fekete Zoltán*, *Vadas Jenő* miniszteri tanácsos, főiskolai tanárok és *Kelle Artúr* főiskolai tanársegéd vezetésével, folyó hó 29-én indulnak tavaszi kisgyakorlatra. A három napig tartó gyakorlaton a körmevidéki kineztári és városi erdőket fogják a hallgatók tanulmányozni.

— **Adományok a Vöröskeresztnel járvára.** A Vöröskeresztnel selmecebányai választmánya javára az elmúlt hetén a következők adakoztak: Bacsófalva község 5 K-t, Siket Pál 3 K-t, Siket Zsuzsanna és Pintér Jánosné 2—2 K-t. A szives adományokat hálással köszöni a választmány elnöksége.

— **Az elemi iskolások a sebesült katonáknak.** *Bachraty József* városi r. k. elemi iskolai tanító osztályának növendékét folyó hó 17-én uszonnavál vendégelték meg a m. kir. bányászkerületben ápolat sebesült és beteg katonákat. A tanuló, hitoktatójuk és tanítójuk részvételével, 40 pár virsli, 7 l. bort, 1 l. málnaszörpöt, 40 személyt, 475 cigarettát, 36 szivart és 37 csomag dohányt ott voltak ki a sebesült és beteg katonák között.

— **Az Ev. Nőegylet a hadbavonultakért.** A selmecebányai Evangélikus Nőegyletnek, a hadbavonult katonák számára, az elmúlt hetén *adakozott*: Engel Zsigmondné 3 inget, 10 pár harisnyát, egy ágtyakarót, Weisz Simonné 3 alsónadrágot, 3 törülközőt, 2 nagy párnahuzatot, 1 kis párnahuzatot, 3 kendőt, 9 dgr. tépést; *dotyozott*: özv. Bernhardt Adolfné, övezgy Blaskovits Emilné,

Dimák Jolán, Fizély Vilma, Hittrich Emma, Jaeger Gyuláné, Kartalik Jánosné, Krutkovszky Erzsike, Mátyr Guszlávné, Posta Ilonka, Stanga Hilda és Zsámber Pálné. Ezüstplakettet vitt Fizély Vilma, bronzplakettet Fizély Tusi. Eddig 58 plakett fogott el.

— **Adományok a bevonultak családtagjai számára.** A selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola hallgatói, a hivatalos ismerkedést megváltása címén, 15950 K-t gyűjtöttek s ezt az összeget a selmecbányai bevonultak családtagjai számára adományozták. Adakozott: Héder István, Sztrászik Dániel 3—3 K-t, Genszky Gábor, Páll Ferenc, Moha István, Burdás János, Jakschitz Ferenc, Rozloznik Miksa, Lázár Béla, Zsigmond Hugó, Pachter Ervin, Osváth Béla dr., Kovács Sándor, Neumann István, Blénessy Sándor, Molitoris Ákos, Krayvezeky Gyula 2—2 K-t, Hrabovecz Gyula, Gonda Péter, Ray Lajos, Balogh Zoltán, Brinda István, N. N., Dukász József, Szemratovics Sándor, Kapsz Géza, Kosztella F., Jekely József, Martinovich Ernő, Kerpely Kálmán, Böttger Henrik, Schmidt A., Fényes László, N. N., Libertiny Árpád, Horád Sándor, N. N., Halyák Rezső, Nemes Vilmos, Eisele Ottó, Tivadar Z., Regézy Nagy Imre, N. N., Weisz Jenő, Niederal Gyula, Tilanyi Kornél, Straka Vilmos, Bukovszky János, Köszegi Elemér, Grillusz Alfréd, Tóth Dániel, Pfaff Béla, Nagy Lajos, Heim A., Ott Tivadar, N. N., Zachár Gyula, Árvai Ferenc, Vass András, Velics Gyula, Fekete József, Ghergely István, Krizmanics Ferenc, Lipták Viktor, Tóth Antal, Rőzei Géza, Tajdó Béla, Toperczer Tibor, Csernay Antal, Fizek Jenő, Tiringer János, Payer Gyula, Bischanek István, Hacher Béla, Bíró Mihály 1—1 K-t, Szontágh József, Sável Sándor, Blumenfeld Szigríd, N. N., N. N. 50—50 fillér. Az elsőéves bányai és erdőmérnökhallgatók között rendezett gyűjtés eredménye 61 K.

— **Adományok a kórházknak.** A *Vöröskeresztesztyelet* selmecbányai *szükségkórházainak*, a sebesült és beteg katonák számára, az elmúlt héten a következők adományozták: Falier Iri 20 képeslevelezőlapot, 100 cigarettát, dr. Paulovics Istvánné 1 nagy fazék káposztát, paprikát, hagymát, Fekete Istvánné 3 üveg málnaszörpöt, Papp Györgyné 2 kg. túró, özv. Rial Gyuláné 1 üveg uborkát, Fizély Károlyné 200 cigarettát, Engel Zsigmondné 2 kg. cukrot, 3 kg. aszaltszőlőt. **Bélabányáról:** Dobák Pál 7, Antosik András 6, Lumitzer Mihály, ifj. Gyuricza János, Lalik Pál 5—5, Gyuricza Máté, Dobák Márton, Lajcsiak J., Milinák Callist, Sztrelec György, Kapusza József, Kusik Jánosné 2—2, Minka Jánosné, Fraj Pál, Czibula Vendel, Hertinger Mihály, Halaj J., özv. Fraj Jánosné, Barikó János, Lupták János, Pajerszki János 1—1 liter tej.

A városi kórházak: Kubaeska Aranka 3 l. bort, Dobák Márton 1 zsák burgonyát, Lupták Pálné 1 kg. vaját, 4 l. tejet, Engel Zsigmondné 2 kg. cukrot, 5 kg. szilvát, Winterstein Bernát 3 liter bort.

A m. kir. bányász-kórházak: Engel Zs.-né 3 kg. kockacukrot, $\frac{1}{2}$ kg. kávé, $\frac{1}{2}$ kg. Franck-kávé, 3 kg. szilvát, $\frac{1}{2}$ kg. süvegcukrot, a Vöröskeresztesztyelet 4 zsák burgonyát, 1 zsák lisztet, 1 zsák babot, 200 tojást, özv. Wagner Józsefné 5 l. bort, Kubinyi József 300 cigarettát, Mákavé Miklós 50 K-t, a róm. kath. elemi főiskola IV. és V. osztályának növendékei 40 pár virsli, 40 zsemlyét, 8 l. bort, szilvát, cigarettát, dohányt, Árkosi Béláné 1 üveg uborkát, Grillusz Emilné 10 koronát.

— **Pályázat a Goldberger Erzsébet-féle ösztöndíjra.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 24846 VI. C. 1915. sz. rendeletével a Goldberger Erzsébet-féle alapítvány 2400 K-t kitévő kamataira pályázatot hirdet. Ebből az összegből nyolc, egyenként 300—300 koronás segélydíjat alakít.

Ezeket a segélydíjakat szakmájukban kivált, józan életű, fiatalon elhalt, képestéshez kötött ipari üzött, magyarhonos iparosmesterek szégyensorsú özvegyei vagy szégyensorsú, de 18 évét még nem töltött fide, esetleg léányváruinak foga adatléni. Ez utóbbiak anyjuk vagy gyámjuk útján folyamodhatnak. Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, árvaik, kik apjuk iparát választották élet-pályául s mint segítők vagy tanulók vannak alkalmazásban, vagy ugyancsak a szakmába vágó ipari szakiskolába (felső iparskola) járnak, az odaítélésnél előnyben részesülnek. Pályázat határidő június 10. B'vábbé felvilágosítást ad *Elek Béla* ipartestületi elnök.

A hadikölcsönre f. hó 26-ig bezárólag lehet jegyezni.

— **Fém a hadseregnek.** A hadsereg számára Selmecbányán eddig 325 kg. sárgárezet, 263 kg. vöröszrezet, 396 kg. ólomot, ónt, horganyt, összesen 984 kg. fémelt gyűjtöttek. Ezt a fémennyiséget, külön ládába csomagolva, *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester e hó 18-án Budapestre küldötte.

Adakoztak Csányi Ottóné 4 vöröszrezedényt, több kisebb ólom- és óntárgyat, Schvets Simon 3 vöröszrezedényt, Raubchauer József dr. (a kir. kath. főgimn. ifjúságának gyűjtése) 13 ólom- és vöröszrezetárgyat, Mákavé Miklós né 1 vöröszrez-lábat, 1 sárgárezmészelt, 5 kisebb óntárgyat, özv. Priviczky Rezsőné, 8 sárgárezetárgyat, Fekete Istvánné 2 bronztányért, Oszvald Gusztáv 11 kg. vöröszrezetárgyakat, Székéi Jánosné 1 sárgárezetláb, Osztroulezky Gyula 1 vöröszrezüstöt, Joerges Henrika 4 óm- és horgonytárgyat, a városi mérnöki hivatal 1 sárgárezkeretet, özv. Dologh Jánosné, 3 sárgárezgyertyatartót, 1 vöröszrezgyertyatartót, 1 sárgárezszűrőt, 1 vöröszrezűdt, 1 vöröszrez-, 1 sárgárezlábást, 1 sárgárezkályhaelőt, Lövy Éde 1 lámpaalját, 1 sárgárez vasalóját, 1 sárgárezrudat, Szochurek Antal 1 kis zomarsat, 1 sárgárezlábást, Singer Miksa rézedényt, Csermely István 3 kg. 600 gr. sárgárezet, Murgács Jánosné több rézdarabot és törmelékét, Kőrös László 5 vöröszrezedényt, 1 kályhaállványt, keretelt, Kadlec Antal 2 sárgárezgyertyatartót, özv. Lita Antalné 1 vöröszrezlábást, Fischer Samuné 1 sárgárezvasalót, 1 vöröszrezüstöt, özv. Fiedler Gyuláné 1 vöröszrezüst, 4 vöröszrezűdt, 1 sárgárezgyertyatartót, 1 sárgárezűdt, Baumerth Katalin 1 vöröszrezlábát, 1 tölesért, Schelle Róbert vöröszrezet, sárgárezet, horganyt, ólomot nagyobb mennyiségben, Krause József 4 kg. vöröszrezet, 10 kg. cinket, Dutkó János 1 sárgárez-, 1 vöröszrezomarszat, törővel, 2 sárgárezlábást, 2 vöröszrezkanalat, Vörös Ferenc 3 sárgárezkilyncset, 1 rézedényt, Missák Pál 3 sárgárezgyertyatartót, Grohlmann Gyula 3 kg. sárgárezet, Vas Antal dr. $\frac{1}{2}$ kg. sárgárezet, a parista-rendház 1 sárgárezvasalót, 1 vöröszrez kávépörkölőt, Czobor József 140 dkg. vöröszrezet, 1 kg. ólomot, Kubaeska Hugóné 2 vöröszrezüst, özv. Kuntzi Gáborné vöröszrezüstöt, 2 sárgárezgyertyatartót, 1 sárgárezintartót, Lieberth Lajosné 1 cinklábát, 1 sárgárezgyertyatartót, Stróbl Paula 1 vöröszrezlábát, Strók Rafáelné 1 cink l'ábkádat, Papp Györgyné 1 cinklábátartót, 1 sárgárezgyertyatartót, 1 cink cigarettatárcát, 1 sárgárez ágymegelőt, több sárgárezdarabot, 2 sárgárezgyertyatartót, 1 sárgárezcsengőt, Szever Rózsika 1 sárgárezomarszat, Klaniczay Sándorné 1 sárgárezgyertyatartót, Vitális István dr. 1 réz szabadlást, Király Ernő 1 sárgárezvasalót, özv. Kuti Istvánné 1 sárgárezhadverőt, 1 sárgárezgyertyatartót, 1 sárgárezűdt, 1 sárgárezűdt, Gemeiner Adolf 1 cinklábát, Boleman Gézáné 1 vöröszrezűdt, fedőlelt, 1 sárgárezvasalót, 1 cinklábát, 1 cink fűrdőkádat, Baumerth Károlyné, 3 sárgárezgyertyatartót, Prandorf Samu 1

1 pár vöröszrezmérésűzt, 1 sárgárezgyertyatartót, 1 sárgárezűdt, 1 kg. ólomot, Báányi Antalné 1 sárgárezvasalót, 1 sárgárezűdt, Turka Mártonné 1 kg. sárgárezet, 2 kg. ólomot, Paudler Lajosné 1 sárgárezlábát, 1 alumínium teakannát, 1 cinkpéret, Kemény Mór $\frac{1}{2}$ kg. sárgárezet, $\frac{2}{3}$ kg. ólomot, Trencsánky Róbertné 2 sárgárezvasalót, 1 cinklábát, Kapp Jakab dr. 1 vöröszrezűstöt, 2 vöröszrezűdt. Egyedi Ignácné 2 sárgárezgyertyatartót, 1 vöröszrezűdt, Hovszky József 1 rézgyertya, Hirsch Jakab 1 sárgárez gyűmölcs-tálcát, Weiner Lipót 2 sárgárezvasalót, Fischer Vilmosné 1 sárgárezvasalót, 1 réz kávéfőzőt, 1 rézesavart, Horovitz Bertalan 1 vöröszreznyót, 1 vöröszrezűdt, Strausz Sándorné 2 kg. sárgárezet, Stanga Béla 6 kg. ólomot, Visnyovszky Dániel 480 kg. vöröszrezet, Becker Nándor 1 rézesalát, 1 sárgárezlábást, Fekete Lajos 1 vöröszrezüst, Cseh Hermin 1 sárgárez kávéfőzőt, 1 sárgárezlábátartót, 1 vöröszrezűdt, Szolár Lajosné 5 kg. ólomot, 2 vöröszrezpharat, Broszmann Jenő 2 vöröszrezűdt, 2 vöröszrezűstöt, fedővel, Hornyacsék István 1 kg. vöröszrezet, Weisz Dézsné 2 sárgárezűdt, 1 vöröszrezüst, Vértesi Tóth Imre dr. 3 cink fűrdőkádat, 2 vöröszrezűstöt, 1 cinkkannát, 5 sárgárezűdt, 3 vöröszrezkaszolót, 1 ólomfecsclendőt, Stöffel Andrásné 1 sárgárezmészelt, lánnyárral, 12 sárgárezkanalat, 2 sárgárezűdt, Árkosi Béla 1 vöröszrezüst, 2 sárgárezkanalat, 2 sárgárezkilyncset, 1 sárgáreznyomót, 1 vöröszrezkanalat, Mihalik Istvánné 1 vöröszrezlábást, fedővel, 2 sárgárezkanalat, 2 cinklábást, Weisz Simon 1 kg. vöröszrezet, Zárda 1 vöröszrezűstöt, 2 cinklábát, Muzsik Gyula 3 kg. sárgárezet, Borégyi István 1 sárgárezűstöt, Göncey Mária 1 sárgárezvasalót, Sümegh Margó $\frac{1}{2}$ kg. staniolt, rézhulladékok, Waltersdorfer Károly 10 kg. sárgárezet, 15 kg. ólomot, Farbak István 1 sárgárezűstöt, Számel Jánosné 4 evő-, 1 szedő-sárgárezkanalat, 3 sárgárezvíllát, özv. Bernhardt Adolfné 1 vöröszrez ágymegelőt, 1 vöröszrezcsengőt, 1 vöröszrezűdt, özv. Eckert Dismáné 2 vöröszrezűstöt, 15 kg. sárgárezet, özv. Tandler Gyuláné 1 vöröszrezűdt, 5 kg. sárgárezet, a m. kir. bányahivatal 62 kg. fémelt.

(Folytatás a jövő számban.)

— **Derzenye és Felsőbáka községek adományai a Vöröskeresztesztyeletnek.** A Vöröskeresztesztyelet selmecbányai szükségkórházában ápolat sebesült és beteg katonák számára *Derzenye* községből a következők adományozták: Fuchs Samu ev. I. kélsz. 5 K-t, Fuchs Samuné 30 tojást, Zatyka János bíró 1 kenyeret, 1 kg. szalonát, 1 kg. szilvát, 10 tojást, Gyurcsinka Irén 15 tojást, Szkladán János $\frac{1}{2}$ l. lencsét, 6 tojást, Gunár János burgonyát, 1 kenyeret, 5 tojást, 1 kg. szalonát, Herka Jánosné 5 tojást, 2 l. lencsét, burgonyát, Herka Jánosné (Széles) 8 tojást, 1 kas burgonyát, 2 kg. lisztet, Gunár Mihály 2 kg. lisztet, 6 tojást, burgonyát, $\frac{1}{2}$ kg. lekvárt, Imrich Metód, Bugár Lajos 7—7 tojást, Herka Pál burgonyát, 1 kg. szalonát, 10 tojást, 6 kg. lisztet, Gábris János 3 kg. lisztet, 10 tojást, $\frac{1}{2}$ kg. lekvárt, Bukoven András 8 tojást, 3 kg. lisztet, 1 kg. lekvárt, Gunár János 2 kg. szalonát, 1 fazekat, 2 l. babot, 6 tojást, 4 kg. lisztet, 1 kg. lekvárt, Kruppa János 1 kg. lekvárt, 5 tojást, 2 kg. szalonát, 3 l. borsót, 4 kg. lisztet, legdib, Herka János 1 kosár burgonyát, 1 kg. szalonát, 1 drb. füstölthúst, 10 tojást, $\frac{2}{3}$ kg. lekvárt, ifj. Herka Pál 10 tojást, 4 l. babot, burgonyát, Krajes Márton 1 kg. szalonát, 15 tojást, 1 kenyeret, 3 kg. lekvárt, Mudri Ferencné 5 tojást, 1 l. babot, burgonyát, Csalóka János 1 véka burgonyát, Talán János 2 kosár burgonyát, 2 kg. lekvárt, 1 kg. szalonát, 15 tojást, 3 l. borsót, Kruppa András 3 kg. lisztet, 3 l. borsót, $\frac{2}{3}$ kg. szalonát, 3 kg. lekvárt, 1 kosár burgonyát, Sriján András 6 tojást, 1 kg. szalonát, 4 kg. lisztet, $\frac{1}{2}$ kg. lekvárt, Lois

Benő Mária 6 tojást, 3 l. borsót, 1½ kg. lekvárt, Zatyka Pál 2½ kg. szalonát, 5 kg. lisztet, 12 tojást, özv. Weil Adolff 2 szlesztészakót, 1 kg. gerslét, 2½ kg. sőt, Vizsoki Bukoven András 6 tojást, 1 kas burgonyát, Szejal János 6 tojást, 2 l. babot, 1 kas burgonyát, Bukoven Jánosné 1 kas burgonyát, 2 kg. lisztet, 1½ kg. lekvárt, Bucsan Bukoven János 8 tojást, 2 kg. lekvárt, 1 zsákot, 3 l. babot, 1 kas burgonyát, id. Szejal János 1½ kg. szalonát, 1 kas burgonyát, 3 tojást, ¼ liter mákot, Kovács György 10 tojást, 1 kg. lekvárt, 5 kg. lisztet, 1 l. lencsét, Kovács Jánosné 4 tojást, 1½ l. babot, 1 kg. lekvárt, 3 kg. lisztet, Balázs Dániel 8 tojást, 2 l. babot, 1 kg. lisztet, Krajcs János 4 kg. lisztet, 1 fazekat, 2 kg. lekvárt, 10 tojást, 2 l. babot, 1 kanalat, Petruska Mihály 3 kg. lisztet, 2 l. babot, 1½ kg. lekvárt, ½ liter borsót, Maróthy Pálné 2 l. babot, 2 kg. lisztet, Pazsitka Pál 2 l. babot, 2 drb. füstöltthúst, Mihalovics Pál 4 tojást, 1½ kg. lisztet, 1 kg. lekvárt, Jezsik István 1 kosár burgonyát, 1 liter babot, Kovács Mihály 2 kg. lisztet, 3 tojást, 1 kas burgonyát, Vreczyn Pélné 4 tojást, ½ kg. lekvárt, 1 l. libazsirt, 1½ l. lencsét, Svaba János 4 tojást, 2 kg. lisztet, 1 kg. lekvárt, Bukoven Pál 5 tojást, 3 kg. lisztet, 1 liter darát, burgonyát, 1 inget, Kvakna Jánosné 15 tojást, Basta Pál 2 l. lencsét, 4 tojást, 1½ kg. lisztet, Mrazik Mihály 1½ l. lencsét, 1½ kg. lekvárt, Plachky Mihály 1 K-t, Molnár János 3 tojást, 1 liter lencsét, Schimkó Rezső 1 kosár burgonyát, 1½ kg. zsirt, 4 liter babot, 2 K-t.

Felsőbaka községből: Lányi Pál 1 kosár burgonyát, 3 l. lisztet, 5 tojást, zsirt, Kurjačka Márton 1 kosár burgonyát, 2 l. babot, Lányi Pál 1 kosár burgonyát, 2 l. babot, Gábris Pál 8 tojást, Kurjačka János 10 tojást, Valentik Pálné burgonyát, 1 l. babot, Mihalovics Pál 3 kg. lisztet, Szikora Pál burgonyát, 2 tojást, ½ kg. babot, ½ kg. zsirt, Hiez György burgonyát, 5 tojást, 2 liter babot, Maljosevics Márton burgonyát, 2 tojást, 2 l. babot, Delinga Jánosné 2 tojást, 1 liter babot, Gribik Pál burgonyát, 1 l. babot, Zeljenka János burgonyát, 4 tojást, 2 l. babot, ½ l. zsirt, Vleskó János burgonyát, 2 tojást, 1 l. babot, Hiez Pál burgonyát, 10 tojást, 2 l. babot, 5 kg. lisztet, szalonát, Herkó Pál burgonyát, 2 kg. lisztet, 5 tojást, Petruska György 5 l. lisztet, 2 tojást, 1 liter babot, zsirt, Koblen Pál 5 tojást, 1 liter babot, Szlaninka János burgonyát, 1 l. babot, Kalina J. burgonyát, 2 l. lisztet, 5 tojást, szalonát, Szlávik János 2 l. lisztet, 2 l. babot, 1 K-t, Bongya János 2 l. lisztet, 2 l. babot, Raksányi György 6 tojást, Szlávik János burgonyát, 3 tojást, 1 l. babot, Kepkó János 4 tojást, 1 l. babot, Petruska János 1 l. babot, burgonyát, Kalina Pál 2 tojást, 2 liter babot, Sztelzák Máttyás 4 tojást, 1 l. babot, Greguss Pál 1 l. babot, Masztics Pál burgonyát, 3 tojást, 1 l. babot, Csalovka Pál 4 tojást, 1 liter babot, Masztics Kata 50 Ft, Loics Márton 4 l. lisztet, 10 tojást, 3 l. babot, szalonát, Sames Jánosné 4 tojást, burgonyát, Petruska János 6 tojást, 1 liter lisztet, 6 tojást, 3 l. babot, ½ kg. zsirt, burgonyát, Brzlek János burgonyát, 5 l. lisztet, 4 tojást, Krupa Pál burgonyát, 4 tojást, 1 l. babot, Pogány Pál 5 tojást, Hiez György 4 tojást, 2 l. lisztet, Kurjačko János burgonyát, 3 l. lisztet, 6 tojást, ½ l. babot, Kurjačko Márton burgonyát, 2 liter lisztet, 2 tojást, ifj. Petruska János 2 tojást, Petruska János burgonyát, 2 l. lisztet, 5 tojást, Deling Pál burgonyát, 5 tojást, 2 l. babot, Hrucsar János burgonyát, 3 l. lisztet, 2 l. babot, Holcsey Zsigmond 5 l. lisztet, 5 l. babot, 1 fazék lekvárt, Boloss Gusztáv 10 tojást, 3 l. babot, 2 koronát, Pongyelo József 6 l. lisztet, 6 tojást, szalonát, Pelusko György 6 tojást, 2 liter babot, Vleskó János 2 l. lisztet, 5 tojást, 2 l. babot, Gunár J. 4 tojást, 3 l. babot, Parina Pál 3 tojást, Koreny András 3 tojást, 2 l. babot, Fábri Pál burgonyát,

3 tojást, 2 l. babot, Kisely János burgonyát, 2 l. babot, Haniczky Zsuzsanna burgonyát, 3 tojást, Zachár Márton burgonyát, 4 tojást, 2 liter babot, Huszák György burgonyát, Jakubik Pál 5 tojást, Posal János 5 tojást, 2 l. babot, Kajlik György 2 l. babot, Bátovszky Pál 2 l. babot, Forgács János, Torda Jánosné, Hrcsar Kata, Gribik Pál 1—1 K-t, Bózsik Mihály 4 tojást, Gunár Samu burgonyát, 3 tojást, szalonát, Petruska Márton burgonyát, szalonát, Lányi János burgonyát, 5 tojást, 2 l. babot, Sinkovics János burgonyát, 4 tojást, 2 l. babot, szalonát, Laczó Márton burgonyát, 5 tojást, 2 l. babot, Kajlik Kata 2 tojást, Lehoczy György burgonyát, 5 tojást, 2 l. babot, Fábri M. 3 l. lisztet, 3 tojást, 2 l. babot, Gajdos János burgonyát, 4 l. lisztet, 5 tojást.

Alsóbaka községből különféle élelmiszereket adományoztak a következők: Chrastina Pál, Burda Márton, Hrcsári Márton, Hiez Márton, Szkladan Márton, Nemez Pál, Burda Pál, Szlaninka Pál, Szlaninka Mária, Kolár Márton, Kotulya János, Batovszky János, Krizsan Pál, Szlaninka Márton, Angus János, Janoviczy József, Gál József, Pivares Mária, Knavozicz János, Lacza Márton, Gabro János, Csalovka János, Gábris Márton, Zleszik Pál, Zleszik Márton, Hlimiczky Pál, Uhliar Pál, Zavadovsky Zsuzsi, Gábris Márton, Petruska János, Zachar János, Csalovka János, Hlimiczky Pál, Pazsitka Pál, Pivares Pálné, Batovszky Pál, Zleszik Pál, Kajlik János, Gubeso Pál, Burda Pál, Grnács János, Zleszik Márton, Gábris György, Szlaninka Pál, Hatman Márton, Krizsan Márton, Petruska Pálné, Gyuresó Márton, Szaba Dániel, Koblen János, ifj. Pazsitka Pál, Szvaba János, Batovszky Pál Simon, Szkladan Márton, Komor György, Batovszky Márton, Burda György, Lucea János, Batovszky György, Gyuresó János, Szlaninka György, Hromada János, Komor János, Hutman Pálné, Chrobák János, Hromada Pál, Kalina Pál, Dobrik Pál, Krajcs Márton, Kepkó János, ifj. Burda János, Juhász Burda János, Kepkó Pál, Csalovka Pál, Chrastina Márton, Lomen János, Krbusic Lajos, Petruska Katalin, Gubeso György, Uhliar Márton, Szkladan János, Chrust Pál, Belujszki György, Murányi János, Uhliar Márton, Spancec Agost, Murányi János, Masztics György, Krizsan Márton, Zleszik János, Grida Lajos, Petruska Pál, id. Kepkó Pál, Bakos János, Lukács István, Gubeso Márton, Petruska Márton, Jantosik István, Gubeso János, Krizsan János, Csalovka Márton, Szlaninka Pál, Gubeso Márton, Fendt Vilmos, Zatyka Pál. **Közpatakról:** Delinga János 1 zsák burgonyát.

katonáink nemes mozgalmának kezdeményezőjére: a legmagyarabb főhercegre és polgári erényekben gazdagnak mutatja a kárpáti harcokban győztes hadvezért.

— **Hazai báró és a nagy háború.** Valószínű eseménye a hétnek az a háborus tanulmány, amelyet kiváló honvédelmi miniszterünk, Hazai Samu báró gyalogsági tábornok a Nagy Háború című munká bevezetéseken írt s amelyet a kiadó a munka most megjelent ötödik füzetébe esztalva becsatolt ki. Ez a cikk plasztikusan szemlélteti előttünk a mai háború hatalmas dimenzióit s a most először alkalmazott új stratégia alapjait. A mai háború nemcsak az óriási frontok, nemcsak a milliók részvételre tekintetében ilt eddig el nem képzelt méreteket, hanem az egyes katoná páratlan testi és erkölcsi teljesítménye tekintetében is. Ez a kiváló bevezetőtanulmány a Nagy Háború című munká értékét és jelentőségét nagy mértékben emeli. A füzet rendes tartalma során az északi és déli hadszíntér részletes leírását és hadvezetésünk beosztásának érdekes és beható ismertetését találjuk meg, 16 szöveggéppel és 4 pompás térképpel, valamint 2 fényes melléklettel díszítve. Ára 40 fillér s lapunk kiadói hivatalában kapható.

— **Kolera ellen a legbiztosabb óvószér a kénés gyúgyi gyógy- és borvíz.** Kapható az egyedül elárúsítónál, özv. Greguss Antalnénál.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem felelős a szerk.

SELMEG- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

121. 32881 VI—a 1915. B. M. sz.

Körrendelet.

Gyulekóny és robananyagok póstai szállításiának tilalma.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A kereskedelemügyi miniszter úr a póstahivatalokhoz, a gyulekóny tartalmú tábori árminták ügyében, az 1915. évi március hó 12-én 14887. sz. a. a következő rendeletet intézte:

Ülőbbi időben ismételen előfordult, hogy tábori póstaküldemények gyulekóny tartalmuk okozta tűz miatt elpusztultak. Utalással a Pósti Tarifák és Póstaüzleti Szabályok I. része. 1. szakasza 3. §-ának 3. pontjára, illetőleg II. része 3. §-ának 1. pontjára, amelyek szerint a könnyen gyúló és robanó anyagok póstai szállítástól ki vannak zárva, felhívom a póstahivatalokat, hogy azokat a tábori ármintákat és csomagokat, amelyek efféle könnyen gyúló és könnyen robanó tárgyakat tartalmaznak, (gyufát, benzín-tűzserzőszámokat (megtöltve), benzint, petróleumot, spirítust) szállításra ne fogadják el. A hivatalok az árminta-küldeményeknél e tilalmat kémpörbák által ellenőrzésnek csomagoknál pedig, ha ilyen tartalom gyanúja felmerül, a feladótól követeljük a csomag felbontását. Aki ily tárgyakat a tartalom eltitkolásával vagy hamis nyilvántartásával ad póstára, kibárást követ el, amelyet a büntetőtörvény szerint büntetnek, cenzúrelül pedig, a póstai Tarifák és Póstaüzleti Szabályok II. része 3. §-ának 1. pontja értelmében, a tiltott tartalmú küldemény-

Steckenpferd-lilientzszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szép ellen való élismet hatásánál fogva s a bór és szépség gondozásában való felhímluhatalanságáért. Ezényi elismeréssel! Sok legnagyobb kiállítás! Bevárásiáraml. öntözés! Gyógyuln. nyom. tókusan a Steckenpferd védjegyre és a cég helyre verés! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Használóképén kitűnő Bergmann Manera lilionkeménjé. (80 fillér egy tubus). Kétfő szer női kéz gondozására.

— **József főherceg** kezdeményezésére, a vezérelet alatt álló VII (temesvári) hadtest katonái mintegy félmillió koronát gyjeztek a magyar hadiközfőnsre. Megindító és egyben lélekemelő, amődön a tűzvonalban levő katonák. akik a nap minden órájában életük és vérük feláldozásával teljes mértékben eleget tesznek hazafői kötelességüknek, részt kérnek a nemzet pénzügyi erőfeszítéséből és az szoldkjukból megtakarított fillérek felajánlásával messzevilágító és bizonyára magával ragadó példát mutatnak a határ nem ismerő áldozatkészségére. Fényt vet ez a jelenség

tól esetleg okozott kárt is köteles a póstának megtéríteni.

Felhívom a Polgármester urat, hogy a kereskedelmiügyi miniszter írmaik ezt a rendeletét a törvényhatóság területén szabályszerűen hirdesse ki.

Budapesten, 1915. április 23-án.

A miniszter helyett:
Perényi s. k.
államtitkár.

13081/1915. Eln. szám.

Körrendelet.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Magyarországnak és Horvát-Szlavonországnak a déli hadműveletek érintette területére nézve a Balkánhaderők hadtáparancsnoksága a hadműveletek érdekében szükségesnek tartott fogalmi korlátozásokat következőképpen állapította meg: I. a) Magyarországon Tittel, Rezsőháza, Cseta, Cserépalja, Révaujfalu, Karaszcsenő, Rakas, Néraszlatina, Csernahévíz községekben és a tőlük délre eső területen (csatlakozóállomások: Antal-falva, Alibunár, Versec, Rakas, Mehádia). b) Horvát-Szlavonországon: Vinkovci, Vukovár, Palánka, Ujvidék csatlakozóállomásoktól délre fekvő területen a községek határain belül szabad, ezeken túl terjedőleg azonban csak a járási hatóság székhelyére, további közigazgatási hatósági vagy bírói idezésként alapján, az idezőhatóság székhelyére való utazáshoz szükséges útigazolványokat a községi előjárásról állítja ki. Azonfelül ott, ahol fontos életszükségletek kielégítése (p. o. kereskedőház, malom, orvoshoz gyógyszertárba való utazás), továbbá élelmiszerek adásvétele céljából a helyviszonyok feltételeit megkötve, a járási hatóság felhatalmazása alapján ugyancsak a községi előjárásról esetről-esetre igazolványt állíthat ki a járás területén belül fekvő más, meghatározott községekbe. c) A fent megjelölt magyar területen állandó lakóhellyel nem bíró személyeknek erről a területről Magyarországra vagy Horvát-Szlavon-Hercegovínába, illetőleg vissza, továbbá a fent megjelölt horvát-szlavon területéről a most említett helyek valamelyikére vagy vissza, végül a megjelölt magyar területéről a megjelölt horvát-szlavon területre, vagy vissza való utazás csak a Balkánhaderők hadtáparancsnoksága, vagy a zógrábi, vagy temesvári katonai parancsnokságok, vagy az újvidéki, temesvári, nagybécsekerei, vagy vukovári kir. kormánybiztosok kiállította útigazolványok alapján van megengedve. A most említett hatóságok székhelyére való utazáshoz szükséges útigazolványokat a járási hatóság állítja ki. A megjelölt magyar területen állandó lakóhellyel bíró egyéneknek Magyarországra belsejébe és vissza való utazáshoz szükséges útigazolványokat a járási főszolgabíró, illetőleg a pancelvai vagy fehértemplomi városi rendőrkapitány állítja ki. d) A megjelölt területekről, illetőleg területekre való utazás csak a felsorolt csatlakozó állomások valamelyikén át van megengedve. Magához, a csatlakozó állomáshoz külön útigazolvány nem szükséges. e) A petrovradin-újvidéki várkörzete, vagy az onnan való elutazásra külön rendelkezések irányadók. Ujvidékre való belépés azonban csak az utazó lakóhelye szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóságtól a személyazonosságról és megbízhatóságról kiállított bizonyítvány alapján van megengedve. f) Több községre való utazásra szóló útigazolvány kiállítása, illetőleg kiürített községekbe való belépés engedélyezése a Balkánhaderők hadtáparancsnokságának van fenntartva.

II. Járási hatóságon Magyarországon a járási főszolgabíró, Horvát-Szlavonországon a járási főnököt, illetőleg, akadályoztatásuk esetén, törvényes helyetteseiket kell érteni. Az útigazolványokról a kiállító hatóságok folyószámmal ellátott nyilvántartást kötelesek vezetni. Utigazolványokat, személyes felelősség terhe mellett, csakis politikailag és erkölcsileg teljesen kifogástalan egyéneknek szabad kiadni. Az útigazolványok kiállításakor az utazás céljával bementő adatok valódiságát ellen kell őrizni és az útigazolványban feltüntetni. Az útigazolvány érvénye csupán a

benne megnevezett személyre, meghatározott időtartamra, a megjelölt helyre való egyszeri utazásra, vagy esetleg visszautazásra terjed. Az útigazolványba annak a feljegyzése, hogy érvénye további rendelkezésig terjed, tilos és érvénytelen. Oly egyének számára, kiknek a község határain kívül ingatlanok, illetőleg bérletük van, nemkülönben munkásoknak és napszamosoknak állandó útigazolvány adható. Minden egyes útigazolványt a tulajdonosa az átvétel alkalmával, a hatóság előtt, sajátkezü aláírásával és, ha írni nem tud, ujjlenyomatával köteles ellátni. Az ország belsejéből a fent megjelölt területekre utazó személyek az előírt útigazolványt csak az esetben kaphatják meg, ha személyazonosságuk és megbízhatóságukat a c) pontban felsorolt katonai, illetőleg polgári hatóság előtt, a lakóhelyük szerinti illetékes elsőfokú rendőrhatalóságtól kiállított bizonyítvánnyal igazolják.

III. Általános tájékoztató szolgáljanak még a következők: 1. Katonai személyeknek, minthogy igazolásukra katonai nyílt parancs, katonai menetlevél, vagy felsőbb parancsnokságtól (hatóságától) kiadott rendelet szolgál, közigazgatási hatóságok útigazolványt nem állíthatnak ki. Amennyiben tehát ily célból katonai személyek valamely közigazgatási hatósághoz fordulnának, kérelmükkel az illetékes katonai hatóságához kell őket utasítani. 2. Ugyancsak nem állíthatnak ki közigazgatási hatóságok útigazolványt oly egyének részére sem, akik magukat katonai szállítóknak vallják, mivel részükre a szükséges igazolványt a katonai hatóságok adják ki. 3. Hivatalos ügyben utazó állami, törvényhatósági, vagy községi tisztviselők és alkalmazottak igazolására a hivatalos kiküldetési rendelet szolgál.

IV. A felsorolt rendelkezések hatályának biztosítása végett Magyarország területére nézve a következőket rendelem: Aki a forgalom korlátozására vonatkozó fenti rendelkezéseket megszegi, vagy az útigazolvánnyal, illetőleg az alapul szolgáló okmányval visszaél. — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárattal és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E kihágási ügyekben a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság, a budapesti m. kir. államrendőrség működési területén az államrendőrség, harmadfokon a belügyminiszter jár el. A határrendőrség hatósági területén elkövetett kihágás esetén az elsőfokú rendőri büntető bíróságot a határszéli rendőrkapitány, másodfokon az aispán, harmadfokon a belügyminiszter gyakorolja.

Erről a Polgármester Urat, művezetést, további intézkedés, valamint a rendeletben foglaltaknak közhírré tétele végett, azzal értesítem, hogy a szóbanforgó érdekek fontosságára való tekintettel, nemkülönben a forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében, elvárom a közigazgatási hatóságtól, hogy az igazolványok és bizonyítványok kiállítását körül a legnagyobb körültekintéssel és lelkiismeretesen fogják eljárni.

Budapest, 1915. április 24.

A miniszter helyett:

Perényi s. k.
államtitkár.

3786/1915. vt. sz.

Hirdetmény.

Tudatom a közönséggel és a lisztelárusítással foglalkozó kereskedőkkel, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter folyó évi május hó 9 én kelt 27948. sz. sürgönyrendeletével, a belügyminiszter úrral egyetértőleg, engem hatalmazott fel annak az elrendelésére, hogy a malomvállalatok és lisztárúsítók az 1113/1915. M. E. rendelet 3-ik pontjában említett *kegértiséttel tengerliszttel való keverés nélkül hozzászárított forgalomba*.

E felhatalmazás alapján ezennel megengedem, hogy a város egész területén a már közzétett rendelkezések szerint kiadható *kecértiséttel* a szükséges tengerliszt-mennyiség a keverés céljára *együttelleg külön szolgáltatassék ki*.

Különösen figyelemzetem a vásárlókat és a közönséget, hogy a keveretlenül kiszolgáltattott lisztmennyiségek csak emberi élelmezés céljára használhatók fel, mert a lisztnak esetleges más irányú felhasználásából eredő hiányok pótolatni egyáltalában nem fognak.

Selmecbányán, 1915. május hó 10-én.

Horváth Kálmán
kir. tan., polgármester.

HIRDETESEK.

Kiadó két utcai szoba mellékhelyiségekkel az emeleten, három utcai szoba mellékhelyiségekkel földszint, továbbá két udvari
!-! lakás az Ó-póstatán. !-!

Orvosok mint kitérő, köhögés elleni szert ajánlják a
KAISER
mell-karamellát a három leányval.
Millió ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, hörgőhurut, fájós nyak, valamint megfűlés elkerülése ellen.

6100 köz. hitel orvosi és magánosok bizonyítványai a legizos eredményt igazolják. Igzen *egészséges és józón* honbonok. Csomagban **20** és **40** fill. Dobozban **60** fill. Kapható: **Márkus M.** cukrászdájában, **Mikovényi A.** és **Margótsy J.** örökösél gyógytárában **Selmecbányán**, **Walko J. K.** és **Szentistvány A. Gőlnicbányán**.

EGY ÓRA REKLÁMKÉPEN!

Aki ingyen akar egy órát, meg hozzá egészen precízios órát, urak vagy hölgyek részére, válasszák szerint írjon aommal az

Uhrnhausn Fr. SCHMIDT
Frag. Weinberg.

Bérekocsy-üzletünket,
férjem bevonulása ellenére is, továbbfolytatom, kérem a közönség szíves megbízását.

Barna (Domán) Danoné
Ocsovszky-utca 256. sz.

A következő napilapok állandóan kaphatók:
Pesti Hirlap, Az Újság, Pesti Napló, Budapesti Hirlap, Magyarország, A Nap, Esti Újság, Pester Lloyd, Pester Journal, Vossische Zeitung, Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.